

Előfizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hírde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A felsőbb leányiskolázásról.

Társadalmi életünk átalakulásával mind sürgetőbben tolu előtérbe a leányiskolázás, illetve a leánynevelés reformálása. — A jelen életviszonyok között, hogy a nő — akár a családban, mint anya, hitves, a ház belső életének kormányzója helyét teljesen betölthesse; akár a társadalomban, mint a nagy egésznek egy tagja helyét foglalhasson, esetleg önfenntartását biztosíthassa: jóval több készséggel, értelmi és erkölcsi önállósággal kell bírnia, mint a milyen-nel bírt akár a legközelebbi mult időben.

Mert ki tagadhatná, hogy társadalmi életünk az utóbbi husz év alatt nagy átalakuláson ment keresztül? A cultur-állam intézményeivel együtt egy új, a nemzet zömét képező osztály keletkezett s részben helyébe lépett az eddigi birtokos nemesi osztálynak — az értelmi, honrátor osztály — köztisztviselők, orvosok, ügyvédek, tanárok, tanítók, kereskedők, iparosok stb. osztálya. — Ezeknek élete más tényezőknél alapul, mint az eddigi középosztály — a birtokosok élete. — Tőkéjük nem a földbirtok, — mely apáról fiura száll, — hanem jó részben értelmi, szellemi tőke; s a család jövedelmi forrása a családfele életével sokszor teljesen elapad, a legtöbbször jóval alább száll, s csak ritkább esetben marad meg az eddigi állapotban.

A társas-élet költségesebbé vált, a kísértések incselkedőbbek, s az örvény kikérülése a valódi miveltésből eredő szilárdabb lélek-erőt, erkölcsi egyediséget tételeznek föl.

És napról-napra szaporodik azon nők száma, kik önálló keresetre vannak utalva.

A családban a legnagyobb önfeláldozással sem nyerheti meg a leány mind azon ismereteket, munkaképességet, a melyek későbbben a nőt egy másik család kormányzására, esetleg saját fenn-tartására biztositják. A modern intézményekkel meg kell változni a leánynevelésnek is az életnek megfelelő leányiskolák, leányiskolázások által.

A zárdai nevelés a maga idejében megtette a szolgálatát; ma már az életnek nevelni az élettől elzárkózottan nem lehet.

A felsőbb leánynevelés nemes munkáját végezni jelenleg hivatva vannak a polgári, felső-és felsőbb leányiskolák. — Ezen intézmények a legujabb időben keletkeztek s bár számuk örvendően gyarapodik, a közönség egy része céljaikkal nincs tisztában, s e miatt egyesek bizalmatlanul, idegenkedéssel tekintik, a tudá-kosság, a női proletárság intézményének vélvén.

A polg. leányiskola, ha hivatása magaslatán áll, ha feladatát a böles szervezők esz-ménye szerint teljesíti, nemcsak egyesek boldogságát idézi elő, hanem a társadalom hibáinak, félszégeinek, romlottságának orvoslásá-hoz járul hozzá.

Feladata: első sorban nevelni, csak azután oktatni, tanítani, képezni. Képezni — tudós nőket? — Nem. Fél tudósokat, tudákosokat? — Százszor nem. Tanterve teljesen gyakorlati; célja: a népiskola négy alsó osztályában szer-zett ismereteket tovább fejleszteni, az egyes tudományszakokból kis körben bevégzett egészet adni, annyi ismeretet, amennyi egy középosztályú nőnek föltétlenül szükséges arra, hogy saját egyénisége, életcélja, pályaköre betöltésére helyes ítéletet alkothasson; célja: általános műveltséget s gyakorlati készséget adni az életre.

Az iskolázás ezen fokán nem annyira az ismeretkör terjedelmét, inkább a közlési modort veszi tekintetbe; s ez által midőn értelmet fejleszt is, az érzelmeket folyton ébren tartja, s a kedélyvilágba mintegy észrevétlenül elhinti a vallásos hit, erkölcsös élet, az emberszeretet erényének magvait.

Soha sem felejtí, hogy a nő természetes hivatása a család, s a család-élet fényét, derűjét teljesen, jólétét, boldogságát nagy részben a munkás, csinosítást, rendet szerető, önsorsá-val elégedett, derült kedélyű, erkölcsös nő adja meg. — Epen azért ilyen nő nevelését tűzi ki feladatául.

A polgári a felsőleányiskolától abban kü-lönbözik, hogy növendékét nem két, hanem négy éven át vezetve, az egyes ismeretköröket nagyobb terjedelemben, rendszeresebben dol-gozhatja fel; s a hosszabb idő alatt a növelő

növendéke lelki világát jobban kiismerve, arra maradandóbb benyomást gyakorolhat.

A polgári- és felsőbb leányiskola között lényeges különbség nincs; a kettő mindössze annyiban különbözik, hogy a francia nyelv az elsőben csak rendkívüli tárgyként szerepelhet, az utóbbiban rendes, kötelezett tárgy.

A hatosztályú felsőbb leányiskola képezi nálunk az általános műveltséget adó legmagasabb fokú iskolát. — Ez már magasabb képzést ad a modern nyelvekben, zenében; bevezet a paedagogia, bölesészet elemeibe, stb. — Ilyen intézen azonban még nálunk csak egynéhány van.

Városunkban a jelen tanév folytán nyílt meg a polgári leányiskola. Most még csak csirájában van, a kezdet nehézségeivel küzd. — Arra, hogy a nőnevelés hasznos intézményévé váljék: az intéző körök részéről bizalomra, ér-deklődésre van szüksége.

Fejlesztésre vár, úgy külső rend-, csin-, mint belső fölszerelés dolgában.

Mindenek előtt a négy osztályt egy arra teljesen alkalmas épületbe kell elhelyezni; a tágas udvar szabad mozgásra, egyszerűbb torna-gyakorlatokra, veteményes kert kertészeti gya-korlatokra kívánatos volna.

A benyomások, melyeket a gyermekleány lelkületére azon helyiség, azon környezet tesz, melyben fejlődő korának jó részét tölti, mara-dandók. — Ezért szükséges, hogy tisztaság, rend, csinosítást tekintetében a leányiskola helyisége ne hagyjon fenn semmi kívánnivalót.

Hadd emelkedjék az ifjú lélek, fejlődjék ki az ízlés, az öszhangzatos szép iránti érzék a külsőségekben, az a képzet átszivároga a dolgok belső-, erkölcsi értékének megítélésére. —

Fejlesztési, teljessé kell tenni belső fölsze-relését; — gyermekkönyvtár leánytanulóknak alkalmas munkából ellenőrizze a selejtes művek romboló hatását. —

Fejlesztési kell a kézi munka-oktatás tekin-tetében. — A tanerők jelen létszáma mellett új tanerőre multhatatlanul szükség van. Legyen az a tanerő ipartanító, kinek egyedüli szak-

„Zalamegye“ tárcája.

„A TRÓNÖRÖKÖS NEM HALT MEG.“

— A „Zalamegye“ eredeti tárcája. —

Csodálatos a nép költői ereje még most is.

Hogy valamikor teremtet szép, búvájos dajka-meséket, amiktől csakugy rajzik még most is, felnőt korban, az ember lelke, — az nem csoda.

A kor bőven öntötte neki az anyagot. Csak fel-kellett öltöztetni tarka-barka köntösbe és olyan édesen el lehetett azokat hallgatni a fonóban, tollfószáskor, kukoricafószáskor.

A vasorrú banyák, a tündér-királylányok, király-
fiak szerelmes szép meséi, a szegény hamupipőke
könyfakasztó sorsa mind mind ilyenképen fakadt a nép
lelkéből a nép ajkára.

De hát hogy még most is munkál, dolgozik ilyen
szép meséken a szegény földhöz tapadt nép képzelete —
az valóban csodálatos.

Most! mikor még a született, hivatott költők fan-
taziája is a zománcatlan realismusba feneklett!

És pedig munkál és pedig dolgozik és pedig te-
remt.

Tessék csak meghallgatni! Elmondom úgy, ahogy
Böcögő Péter bátyámtól hallottam.

* * *

Körül-belül két vagy három hete történt, hogy
Lakatos Gergő, a pacsa-tütösi öreg-esküdt valami ügyes-
bajos dologban ment a város felé.

Lakatos Gergő irástudó ember. Ujságot is szo-
kott jártni.

Hát persze az utóbbi időben sokat olvasott a mi

fiatal trónörökösünk haláláról is. Azt is olvasta a töb-
bek között, hogy bizony hát nem is lehet éppenséggel
tudni, hogy a mi szegény trónörökösünk miképen mu-
lott ki az árnyékvilágból?

Ugy mentében, s nagy egyedüllétében mélységesen
elgondolkodott a világ folyásán, a dolgok során, hogy
hát hiába még a hatalmas fejedelmek se tudhatják:
miben és mi által léssen az ő haláluk!

Elgondolkodott nagy mélységesen azon is, hogy
talán meg se halt az; csak az újságok csinálták a dol-
got, hogy legyen, miről irhassanak.

Amint így megy, megy, földre szegezett szemek-
kel, nem is igen látva, nem is igen hallva, — egyszer
csak egy szegény, ringybe-rongyba bujt koldussal talál-
kozott.

— „Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus!“ — Szólt
a koldus és levette kalapját. Így köszöntötte illó em-
berséggel Lakatos Gergő bácsit, akiből mindjárt kilát-
hatta, hogy tanácsbéli ember.

— „Mindörökké Amen!“ — Köszöntött vissza La-
katos Gergő, mint szokta, tisztességgel megemeltve
kalapját. (Mert ebben még az urakon is túlzés!)

A kopott koldus látta, hogy jóra való emberrel
találkozott, aki nem veti meg embertársát azért, mert
rongyos, elnyűtt ruhában van. Azért hát bátorságot
vett magának és utitársul szegődött hozzá. Együtt
mentek a város felé.

A város végén a koldus egy nagy hársfa alatt
egyszerre megállott és azt mondta Lakatos Gergőnek,
hogy ő városba nem mehet be, mert ott a vidéki kol-
dusokat elfogják és becsukják; hanem hát igen meg-
köszönné, ha Lakatos Gergő hozna neki a városból
egy kis jó pálinkát.

Elővette bugyellárisát és egy ujonatuj tizes bankót
adott át Lakatos Gergőnek, akinek bizony elállott szeme,

szája, mikor azt a nagy bankót meglátta egy ágról
szakadt koldus kezében.

Átvette a pénzt, nem szólt semmit, de antul többet
gondolt.

Már az még sem lehet, hogy valaki járókelő,
taluzó koldus létére 10 forintos bankót hordozzon a
bugyellárisában. Minden lehet ez, csak koldus nem. Az
a legbizonyosabb, hogy valami koldus ruhába öltözött
zsvány. Azért is nem mer bemenni a városba.

De hát jól van! Lakatos nem szólt semmit, hanem
elvált a koldustól s azt mondta, hogy egy óra mulva
visszajön a pálinkával.

A koldus letelepedett a hársfa árnyékába.

Lakatos Gergő sietve ment be a városba, gyorsan
végezte dolgát, s kifelé haladtában betért egyik pálinkás
boltba, hogy pálinkát vegyen.

Mikor a kiméretett pálinkát ki akarta fizetni s
az új tizest a boltosnak átadta, az nagy szemeket
meresztett rá és szigorú szemmel kérdezte, hogy hol
vette azt a pénzt?

Az elmondta szépen, hogy így és úgy történt.

A boltos csak a fejét csóválta s azt mondta:

— Lehetetlen, édes barátom! Lehetetlen! Ez a
pénz a király pénzei közül való. Majd mindjárt meg-
tudjuk: hol vette a koldus?

A boltos nem volt rest; vette botját, kalapját és
ment Lakatos Gergővel a város végére, hol a koldus
a hársfa alatt addigra már jóüzien szundikált.

A boltos felköltötte.

— Hol vette maga ezt a bankót? — kérdezte
tőle haragosan.

— Sehöl! A magamé volt. — Válaszolt a koldus
kedvetlenül.

— Ugy? ... Akkor hát vesse le a koldusruhát,
mert ön nem koldus.

mája a munkatanítás. — A polg. leányiskolai oktatást tetőzbe munkatanfolyam. Rendes körülmények között a növendék 14 éves koráig bevégezi az elméleti oktatást; kövesse ezt — mint több más városban — 2—3 éven át a délutáni órákban tartandó kézi munkatanfolyam.

Ugy az egyes megélhetésére, mint a társadalom erkölcsiségére jótékony befolyással lehet az, ha a nő az életbe gyakorlati készséggel lép ki a női természethez legalkalmasabb munkakör: a varrás-, szabászat- és a többiben.

Zala-Egerszeg városa megtette az első lépést azon az úton, melyen a leánynevelés reformálása történhetik, a nélkül, hogy a női természetes hivatásköréből kiragadná: fejlessze és tetőzbe épületét — feladatukat híven, lélekkel teljesíteni tanítóinak szent kötelessége leendő.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság Svastits Benó főispán úr önméltóságának elnöksége alatt március havi ülését f. hó 12-én tartotta a nagymegyház gyűlés termében.

A közigazgatás összes ágaira vonatkozó alispáni havi jelentés felolvasása és tudomásul vétele után folyó ügyek tárgyalattak.

Felolvasott a székesfehérvári kerületi csendőrpáncsnokságnak a novai őrsállomás létszámának kiegészítése és Pákan egy új őrsállomásnak felállítására tárgyában a közigazgatási bizottság részéről hozzá intézett megkeresésre küldött átirata. Ez átirat szerint a páncsnokság a novai csendőrszámának kiegészítése és folytonosan teljes létszámában tartása iránt egyidejűleg intézkedett s mivel a megyei csendőrszám Pákan új őrsállomás felállítására nélkül hiányos lenne, a belügyminiszteriumhoz nevezett helyen új őrsállomás felállítására tárgyában indokolt felterjesztést tett. Az átirat tudomásul vétetett s egyúttal a közigazgatási bizottság is feliratot intéz a belügyminiszteriumhoz a Pákan felállítandó új őrsállomás ügyében, mint melynek felállítását maga a kerületi páncsnokság is melegen pártolja.

A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy az erdészeti albizottság ezentúl eljárásáról fél évenként jelentést tegyen és ha feltevések fordulnak elő, azok a jövőben a közigazgatási bizottság teljes üléséből terjesztésnek fel az illetékes miniszteriumhoz.

Mivel az államépítészeti hivatal tagjai a megye területén levő gőzkazánok megvizsgálását időszakos szemleutjok alkalmával teljesítik; s mivel gyakran megtörtént, hogy ily szemleut alkalmával a kérdéses gőzkazánok más helyre vittettek s így azokat nem lehetett megvizsgálni: a gőzkazántulajdonosok felhivatnak, hogy esélés idején az építészeti hivatalnak jelentsek be megközelítőleg azon időt és helyet, amikor gépükkel egyes helyen esélni szándékoznak; továbbá, ha gépükön nagyobb mérvű javítást eszközöltenek, annak megtörténtét szintén haladéktalanul jelentsek be, hogy a kijavított gép működése előtt próba alá vétehetőek. Mivel egyes gőzkazántulajdonosok új gépeiket gyakran több héten át használják anélkül, hogy megvizsgálást végeztetnék bejelentenek: a községek előjárói utasítottak, hogy ha községük területére új gőzkazán vitetik, azt a szolgabírósnak bejelentik, hogy ez uton az építészeti hivatal az új gőzkazánról értesülést szerezve, annak megvizsgálata iránt a kellő intézkedést teghesse.

Előterjesztett a pénzügyminiszterium rendelete, mely szerint, ha az italmérsi jog megváltása tárgyában a kincstári képviselő és a jogosult fél között egyezség nem jönne létre, ily esetekben a kérdéses ügy elbírálása egy albizottság hatáskörébe fog tartozni, melybe a közigazgatási bizottság saját kebeléből egy elnököt, 2 rendes tagot, egy helyettes elnököt és 2 pótagot választ s felhívja a közigazgatási bizottságot, hogy az albizottság tagjait április hó végéig válasza meg. Az albizottság

A koldus erre szétlebbentette a köpönyvet, levette hamis szakálát.

Ekkor előbb a boltos, azután Lakatos Gergő bácsi is szépen levették a kalapjukat, mert a trónörökös állott előttük fejedelmi fényes öltözetben.

Meghagyta nekik erősen, hogy ne szóljanak senkinek a dologról, mert ő nem akarja tudatni, hogy él. Csak hadd higgyék az emberek, hogy meghalt! O majd így koldusruhában bejárja az egész országot; megismeri a szegény emberek baját, nyomorúságát. Aztán mikor majd király lesz, legalább tudja: hol fáj? hol kell segíteni? hol a seb? hol kell gyógyítani?

* * *

Igy szól a népmese Kanizsa vidékén az elhunyt királyról, akit mindnyájan olyan őszinte lélekkel megsirattunk, meggyászoltunk; akiről még a politikai ég csillagjárását soha nem vizsgáló, nem ismerő parasztember is tudta, hogy a mi országunk, a mi nemzetünk reménye volt; és tudja, hogy halálával a mi nemzeti vesztésünk pótolhatatlan.

Az enyészet, az elmulás, e rideg, szívtelen prózája sehogysem tetszett a mi eleven fantáziájú népünknek. Hallotta mindenfelől a gyászoló szeretet panaszos szavát, hallotta a nemzeti följajdulást a mi dicső királyfink ravatala fölött és látta, hogy azt többé föl nem kelti nekünk sem jajszó, sem könyár: gondolt egyet a jó magyar nép és a jó királyfít föltámasztotta... költői erejével.

Es vajjon nem jól van-e, hogy a nép ajkán is jó ideig halhatatlan marad az a nagy lélek, kinek útját a valódi halhatatlanság felé... ketté vágta a halál?!

—y.

tagjai az ápril havi közigazgatási bizottsági ülésen választatnak meg.

Elfogadtatták a pécsi posta- és táviradigazgatóság azon javaslatát, hogy Hászhágy, Vaspör és Zsibrik major a zala-lövői postahivatalból a salomvárba helyeztetnek.

Nagy-Bakónak, Csapi, Uj-Udvar és Ujlak községek folyamodtak, hogy a Nagy-Bakónakon beszüntetett postahivatal újból állíttassék fel, mely esetben a fentartás költségeihez 10 éven át évi 50 frttal hajlandók hozzájárulni. Tekintve, hogy Nagy-Bakónak körjegyzői székhely s így a közszolgálat érdekében indokoltabb, hogy a körjegyzőség székhelyén, ne pedig a körjegyzőségbe tartozó Merenyén legyen a postahivatal, a hol a kiadások kétharmadát a bevételek szintén nem fedezik s itt is csak kísérletkép — az élénkebb forgalom reményében — tartatott fenn ideiglenesen a postahivatal: mégis ha Zala-Merenye és a postahivatalhoz tartozó községek a kiadások fedezésénél hiányzó összegnek tíz éven át fizetésére magukat kötelezik, úgy a kerületi postaigazgatóság véleménye szerint a postahivatal itt is meg volna hagyható. Mielőtt a közigazgatási bizottság ez ügyben érdemleges határozatot hozna, az érdekelt községek a járási szolgabírósnak utján megkerdezettnek, vajjon mindkét helyen akarják-e a postahivatal, vagy csak Bakónakon s hajlandók-e egyúttal a postaigazgatóság által megállapított összeget 10 éven át fizetni?

Lányi Kálmán úr, az építészeti hivatal főnöke jelenti, hogy a nova- és lentii, valamint a köves-kálla- és balatonfüredi postaközelkedés célszerűbb s a közszolgálat érdekében megfelelő eszközlése tekintetében az ügyiratok a miniszterium részéről a kerületi postaigazgatóságnak kiadattak. A jelentést a közigazgatási bizottság tudomásul vette s tekintve ezen ügynek fontosságát: annak gyors elintézését a miniszteriumnál újból kérelmezi.

Kir. tanfelügyelő úr havi jelentésében előadja, hogy ezen időszakban a magas miniszteriumtól nyert kiküldetéshez képest a csáktornyai állami tanítóképezde új épületénél néhány berendezési munkát szükségességét a helyszínen elbírálta. — Ugyanezen alkalomból meglátogatta a képezdei évfolyamoknak még a régi helyiségben megtartott előadásait, nemkülönb a csáktornyai óvodaegetület által fentartott kisedővodát. Meglátogatta a dráva-vásárhelyi r. k. iskolát. Az itten feltétlenül szükséges negyedik tanterem berendezése, esetleg pedig Nagyfalva és Százkő bevonásával létesítendő iskolai csatlakozás érdekében a kerületi esperességet megkereste. — Meglátogatta az orosztonyi és kerecsenyi r. k. iskolákat. Az egyházi hatósági uton folyamatba tett vizsgálaton kívül még a tanterem megfelelőbb világitása és tanszerekkel ellátása ügyében vált külön intézkedés szükségessé. — Meglátogatta a sándorházi r. k. iskolát, melynek növendékei egy szűk, bérelt helyiségben vannak összehúfolva. A bérelt ápril hóban lejárván, a tervbe vett építkezés körülményeire nézve Sándorháza község akkép állapodott meg, hogy az iskola vagy a most korszerűsítést használt s megfelelően átalakítandó épületben, vagy e célra külön emelendő, új házban fog elhelyeztetni. — Meglátogatta a búcsú-szent-lászlói községi iskolát, melynek épületén aggasztó fogyatkozások tapasztalván — a mielőbb megújítandó szakértői szemle elrendelése céljából járási főszolgabíró megkereste. Az ugyanitt meglátogatott mőz. vall. iskolának helyisége ügyében pedig az érdekelt hitközséget megfelelő intézkedésre felhívta. — Az alsó-lendvai járás főszolgabírója a radamosi r. k. iskola épületén szakértői szemlét tartatván, a teljesítendő munkálatokra vonatkozó szakértői véleményét és költségvetést további intézkedés céljából beküldötte. — Baksa község képviselőtestülete február hó 21-én tartott ülésében iskolája új helyiségét csakis államsegély igénybe vételével jelenté ki felépíthetőnek. Mivel pedig kedvezőbb viszonyok közt is a Baksa községnél nyomottabb anyagi helyzetben levő községek hozatnának segélyezés céljából javaslatba — felhívta a községi iskolázási elnökséget, hogy az építkezéshez szükséges intézkedéseket az előjárósággal egyetértőleg minden további hatósági beavatkozás nélkül, úgy az iskolázásnak, valamint az előjáróságnak ezen igen fontos ügyre irányuló buzgalomával megindítsa s azoknak az építkezés keresztülvételét biztosító eredményéről legkésőbb május 1-ig értesítést beküldje. — Végül jelenté, hogy a szent-adorjáni állami iskola személyi ügyeinek orvoslásával, ezen iskola összes hátrálékos számadásainak beküldése és rendezése után, a dologi állapotokkal netalán összefüggő egyéb intézkedéseik kapcsán fog tüzetesen foglalkozni s eljárásának eredményéről jelentést tenni.

Az iskolai célokra nyert államsegélyek után az 1875. évi 32. t. c. 34. §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj és gyámalap javára 15 éven át fizetendő 3% nyi járulékok ügyében a nagy-kanizsai, tapolcai és novai járássok főszolgabírói felhivatnak, hogy Magyar-Szerdahely községet e címen 1885. év végéig esedékes 533 frt 61 kr., Tapolca mezővárost 132 frt 60 kr., végül pedig Tárnok községet 1883 frt 70 kr. járulékoknak kifizetésére felhívják s a mennyiben a történt befizetést igazoló adóhivatali nyugták a végzés kihirdetésétől számított 3 hónap alatt nekik be nem mutatnának, a felsorolt hátrálékokat a közigazgatási bizottságnak 1887. évi végzéseikhez képest végrehajtás utján hajtsák be s az illető adóhivatalokba szállíttassák be.

A zala-egerszegi polgári leányiskola 1888/9. tanévi költségvetése pártolólág felterjesztetik.

A bánok-szent-györgyi községi iskolai tanítónválasztásra a választási elnökség ellátásával a járási főszolgabíró bizott meg.

Lukács József szilvágyi államilag segélyezett községi iskolai tanító ügyében az iskolázéktól, járási főszolgabírótól s a nagy-kanizsai kir. ügyészségtől beérkezett jelentések felolvasatván, ezek alapján Lukács József szilvágyi községi iskolai tanító állomásától felfüggesztetik s kir. tanfelügyelőnek az ekkép megüresedett állomás ideiglenes betöltése ügyében tett intézkedése jóváhagyólag tudomásul vétetett.

Az alsó-rajki iskolázéknak az ottani községi iskola tanítója fizetésének emelését tárgyazó jegyzőkönyve tudomásul vétetett és megerősítetett.

A Teskándon megnyitott r. k. iskola fentartása által érdekelt Teskánd, Hottó és Szent-Erzsébethegy községek adófizetői által február 17-én megtartott ülésről felvett jegyzőkönyv felolvasatván, a közigazgatási bizottság a Teskándhoz való iskolai csatlakozás megállapításában már tüzetesen inézkedvén, különben pedig Hottó község ugyanezen intézkedésekből kifolyólag egy önálló iskolának általa leendő fentartása esetében is, ezen önálló iskolájának megnyitása idejéig a teskándi iskola fentartásához törvényes arányokban járulni köteleztetvén, a jegyzőkönyv által feltüntetett esetben külön intézkedés szükségességét fenforogni nem látja.

Kir. tanfelügyelő jelentést tevé az alsó-nemesapáti községi iskola ismétlő tanköteleseinek oktatásáért járó tandíj ügyében, a közigazgatási bizottság az ismétlő tankötelesek oktatásáért járó tandíjat nevezett községi iskolánál az egész tanévre ötven krajcárban állapította meg.

Olvastatták a szécsi-szigeti r. k. iskola tanterme és tanítói lakása ügyében hozott végzéssel elrendelt intézkedés eredményét feltüntető jegyzőkönyv s ennek kapcsán a canonica visitationak a szécsi-szigeti r. k. kántortanítóra vonatkozó tételei, melyek alapján Szécsi-Sziget község a kántori és tanítói, a szécsi-szigeti plebániához tartozó azon községek pedig, melyek önálló iskolát tartanak fenn vagy általában nem Szécsi-Szigeten iskoláznak — csak a kántori járulmányok arányában köteleztetnek a szóban forgó munkálatnak terheit viselni.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint a február havi közigazgatási bizottsági ülés óta a bucstai, hodosáni, petriventei, pórszombati, zala-egerszegi polgári és felső-leányiskolai, zala-koppáni és zánkai hátrálékos számadások érkeztek be s tétettek át felülvizsgálás céljából a megyei számvéviséghez. Ezekkel kapcsolatban jelenté, hogy némely iskola számadásainak összeállításánál felmerült, azok helyi viszonyaiban gyökerező akadályokra s ezeknek elhárítása céljából történt újabb intézkedésekre való tekintetből a rendeletben foglalt összes számadásokról az ápril havi közigazgatási bizottsági ülésen fog előterjesztést tenni.

A kir. adófelügyelő úr jelentése szerint február hóban az adóhátrálék 1,365,500 frt 43 1/2 kr. volt, melyből február hóban 186,601 frt 56 1/2 kr. lefizettetvén, február végén a hátrálék 1,178,898 frt 87 kr. lett. Bélyeg- és jogilleték, szőlődezsmaavltság, fogyasztási adó, hadmentességi díj és egyéb tartozékok címén február hóban befizettetett 280,423 frt 09 1/2 kr., melyet az 1888. év február havában befizetett 235,855 frt 96 1/2 krral egybeazonosítván, a f. év hason szakában 44837 frt 13 krral folyt be több. — Fizetési halasztás február hóban egy esetben sem, házadómentesség 16 esetben engedélyeztetett.

Az árvaszéki elnök úr jelentése szerint a fogalmozói karnál január végén hátrálék volt 1751, február hóban beérkezett 2431 s így elintézésre került 4182 ügydarab, melyből február hóban elintézték 2355-öt s így február végén hátrálékban maradt 1827 ügydarab. Az irodánál január végén hátrálék volt 847, február hóban leírás végett kiadott 2353 s így összesen elintézés alá került 3200 ügydarab, melyből február hóban letisztáztak és expedáltak 2083 ügydarabot s így február végén hátrálékban maradt 1117 ügydarab.

Felhívás Zalamegye körorvosaihoz.

Tek. Dr. Mangin Károly megyei főorvos ur javaslatára „Zalamegye körorvosi intézményének javíthatása tárgyában“ mindnyájunk érdekét felkarolja; mindnyájunknak az volt régi óhaja, mi ezen javaslatban foglaltatik és bátran elmondhatjuk, hogy ezen javaslat korszakot alkotó lesz a körorvosok működésében, korszakot alkotó az ország közegészségügyi állapotára; mert hivatva van megszüntetni az eddigi állapotot, melyben a körorvos nem a szegények orvosa, hanem szegény orvos volt; mert megadja neki a lehetőséget anyagi gondtól menten hivatásának élni, fokozza tekintélyét, melynek csorbítását eddig csekély fizetésének kiszolgáltatása végett kénytelen volt tűrni.

Ezen férfiu, ki oly őszintén és őnzetlenül, úgy szólva, mindegyikünk gondolatát kitalálva javaslatával fellépett, megeredmi nemesak a mi, hanem az egész ország körorvosainak és a közegészség iránt érdeklődőknek köszönetét.

Erköliesi kötelességünknek tartuk mi is ünnepélyesen kifejezést adni irántai bizalmunknak, kifejezést adni köszönetünknek és kérni őt továbbra is érdekeink megvédelmezésére. — A cselekvés terére kell lépni; mert ha nem látják, hogy a körorvosok maguk is mindent elkövetnek a jelen javaslat kivitelére; ha nem lelkesülünk az eszméért, mely leginkább minket érdekel, akkor másoktól sem kívánhatjuk az érte való lelkesedést.

Felhívom tehát a t. kartárs urakat, kik egy ily irányu mozgalomba részt venni szándékoznak, ebbeli óhajukat velem közölni sziveskedjenek, midőn is őket a továbbiáról értesíteni fogom.

Gelse, 1889. március 12-én.

Dr. Viola Ignác,
körorvos.

A keszthelyi ipartestület közgyűlése.

A keszthelyi ipartestület folyó hó 10-én Ruzsitska János elnöksége alatt tartotta meg ez évi rendes közgyűlést, mely alkalommal sajnálatának adott kifejezést ama részvétlenség fellett, melylyel a tagok a testület iránt viseltetnek, s melynek következtében a folyó hó 3-ik napjára egybehívott közgyűlés az alapszabályok értelmében megtartható nem volt; kijelenti egyszersmint, hogy a mai napra egybehívott közgyűlés — tekintet nélkül a megjelenők számára — az alapszabályok értelmében érvényes határozatot hozand.

Ezek után Pöltz Pál ipartestületi jegyző a testület 1888-ik évi működéséről készített s a jelenlevő szép

száma tagok által helyesléssel fogadott évi jelentését olvasta fel, melyből közöljük a következőket:

Az 1888. évi március hó 4-én tartott közgyűlés megbízatásához képest a szálló és munkaközvetítő intézet alapszabályai elkészítését ipartestületünk előjárósága idősb Szabó János elnökle alatt kiküldött s Riersch József, Neiger Károly, Nagy József, Hermán György és Pöltz Pál tagokból álló bizottságra ruházta.

E bizottság által elkészített szabályzatot az előjáróság 1888. évi május hó 4-én tartott ülésében letárgyalván, végleges elfogadása tárgyában 1888. évi július hó 1-én rendkívüli közgyűlés tartott, melyen az előjáróság által beterjesztett szabályzat egész terjedelmében elfogadtatván, az előjáróság megbízott a nevezett intézet életbeléptetésére.

Ipartestületünk előjárósága a rendkívüli közgyűlés e megbízatásának nem tehetett eleget azon okból, mert ezen, a város lakóinak is érdekeit képező szálló létesítése anyagi áldozatokba kerül, mely pedig az ipartestület pénztárából nem fedezhető; s így az előjáróság a szálló életbeléptetésével egyelőre felhagyott, célszerűnek tartván t. i. bevárni azon időpontot, melyben a város képviselőtestületének 1888. évi április hó 24-ik napján tartott üléséből ugyanezen ügy rendezése céljából kiküldött s az ipartestület által e végből kiküldendő tagokkal együtt működő bizottság javaslatát elkészítendő.

Mint hogy azonban ezen bizottság mai napig még csak ülést sem tartott, az intézet felállítását az 1888. év folyamán kivihető nem volt.

Attérve most ipartestületünk belételeknek vázolására, tisztelettel jelentem, miszerint az 1888-ik évben tartott egy rendkívüli közgyűlés és 12 előjárósági ülés.

A békéltetőbizottság a lefolyt évben 4 ülést tartott, melyekben 4 beérkezett panasz intézve lett el. Hogy a békéltető bizottság által tartott ülések és panaszok száma ily csekély, annak tulajdonítható, hogy a munkaadók és munkások között felmerült vitás ügyek, amennyiben azok elintézése sürgősnek mutatkozott, nagyobbára az elnökség által, békés kiegyenlítés folytán, intézettek el.

Ipartestületünk ügyforgalma az 1888. évben is igen lényeges volt, amennyiben a beérkezett és elintézt nyert ügydarabok száma 331, míg a továbbított hivatalos levelek száma 232 volt.

Az ipartestület által vezetett törzskönyvben a lefolyt évben nyilvántartott 322 mester, mely létszámból részint elaggott kora, részint pedig iparának felhagyása következtében töröltetett 8, meghalt 1, Keszthelyről elköltözött 6 s így az év végén maradt 307.

A segédekről vezetett nyilvántartás szerint az év folytán munkába állott segédek létszáma az 1888-ik évben 715 volt; eltávozott 358 s így tényleg munkában áll 397 segéd.

A tanonclajstombban nyilvántartott a lefolyt évben 232 tanonc, felszabadult 62, felbontott 32 szerződés s így a tanoncok jelenlegi száma 138.

Munkakönyv kiállított 99, — ideiglenes igazolvány 10.

Ipartestületünk anyagi helyzetét illetőleg az egyidejűleg beterjesztett s a számvevőség által már felülvizsgált számadásokból feleltem, miszerint az évi bevétel 559 frt 66 kr., az egész évi kiadás 478 frt 71 kr. s így a pénztári maradvány készpénzben 80 frt és 95 krt. tesz.

Egyidejűleg szükségesnek tartom felelteni, miszerint az ipartestület pénzügyi anyaga a számvevőség által felülvizsgált számadások szerint a következő:

1. 1888. évi pénztári maradvány	80 frt 95 kr.
2. 1885. 1886. 1887. évi hátralékokban	1097 " 30 "
3. nyomtatványokban	50 " 68 "
4. 1888. évi hátralékokban	427 " 50 "
s így összesen	1656 frt 43 kr.

Ipartestületünk könyvtára a lefolyt évben 45 művel, 108 kötetben, 138 frt 78 kr. értékben gyarapított, s így a könyvtár ez idő szerint 646 kötet magyar, 261 kötet német s így összesen 907 kötet könyvből áll. A könyvtár használt ipartestületi tagok száma 73 volt, kik a lefolyt év alatt 3491 kötet könyvet vettek ki olvasás végett. — A könyvtáralap vagyona a lefolyt évben 156 frt 46 krt tett készpénzben, melyből leszámítva az új könyvek beszerzésére fordított 138 frt 78 krt, a könyvtáralap vagyona ez idő szerint tesz 17 frt 68 krt.

A bemutatott pénztári és könyvtári számadásokat a közgyűlés tudomásul vevén, Fülöp Antal pénztárosnak a felmentvényt megadta.

Ruzsicska János elnök ezután saját maga és az előjáróság nevében is leköszönvén, az új választás id. Szabó János korelnök elnökle alatt következőleg esd közölte:

Elnöklé: Luperszék Sándor, **előjárósági tagokká:** Bozzay Bálint, Braun Rudolf, Fülöp Antal, Hencz Antal, Herman György, Kardos Gábor, Nagy István, Opper Károly, ifj. Reischl Vencel, Riersch József, Scheiner Henrik és idősb Szabó János, — **számvevőkké:** Fizáry Alajos, Neiger Károly és Stieder Kálmán egyhangulag megválasztottak.

Az 1889-ik évre elkészített költségjegyzék, mely szerint bevételre 725 frt 95 kr., kiadásra 581 frt s így a reményendő tiszta maradvány 144 frt 95 kr.-ban irányoztatott elő, helyeslőleg tudomásul vétetett.

A közgyűlés végül az előjáróságnak az iparosanonc munkakiállítás ügyében beterjesztett indítványát elfogadván, annak kivételével az előjáróságot megbízta.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Miniszeri köszönet. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter tolnai gr. Festetics Tassilónak, ki a keszthelyi gazdasági tanintézet céljaira 12,000 forint értékű képviselő belsőséget adományozott,

a mezőgazdasági szakoktatás érdekében ez által tanúsított hazafias áldozatkészségeért köszönetét nyilvánította.

Az országos vöröskereszt-egylet zala-egerszegi fiókja 1889. évi március hó 10-én tartotta évi rendes közgyűlést. Az elnök Svastics Paula a feletti sajnálatának adott kifejezést, hogy ezen valóban humanitarius egylet iránt az érdeklődés városunkban oly csekély, de más részt köszönetét fejezte ki azon egyeseknek, a kik az egylet ügyét felkarolják és kéri őket a választmányt nehéz feladatában továbbra is támogatni. — Dr. Ruzsicska Kálmán indítványozta, hogy az elnöknek és a tisztikarnak fáradozásaiért jegyzőkönyvileg köszönet szavazzassék, mely indítvány egyhangulag elfogadott. — Elnök jelenti, miszerint a z.-egerszegi takarékpénztár részvénytársaság az 1888. évi nyere-ményéből a helybeli választmánynak helybeli segélyezés céljából 20 frtot szavazott meg. — Köszönettel vétetik tudomásul. — Felolvastott a zala-egerszegi kisdnevelő egyesületnek elnökségétől érkezett átirat az iránt, hogy a kisdnevelő egyesület választmányába a vöröskereszt-egylet két női tagot választson, minek folytán egyhangulag Svastics Paula elnök és Skublics Jenőné alelnök lettek megválasztva. — Ezután olvastattak a pénztári kimutatások, melyek szerint az egylet az 1888. év folyamán alatt helybeli szegények segélyezésére 235 frt 25 krt fordított. Végre megejtették a választás a kilépő választmányi tagok helyeinek betöltése végett és megválasztottak újból Boty Lajosné, Fischer Miksáné, Skublics Jenőné, dr. Czinder István, dr. Isó János, dr. Zarka Zsigmond. — Elnök a megjelenteknek köszönetét fejezte ki, az ülést bezárta. — Az 1888. évi pénztári kimutatás szerint a főkegylet bevételei voltak: alapítványok 198 frt 70 kr., 162 frt tagdíj (54 frt a központé, 108 frt a főkegyleté), 72 frt adomány (24 frt a központé, 48 frt a főkegyletét), mulatságok jövedelme 221 frt 11 kr., tőkésítés az egylet törzsvagyona után 42 frt, a megyei választmánytól vagyontól 6 frt 92 kr. tőkésítés, a kiskomáromi főkegylet küldeménye 22 frt. Kiadások: kezelési költség 19 frt 52 kr., egyleti célokra 235 frt 25 kr., kiskomáromi főkegylet 22 frt küldeménye takarékpénztárba, 48 frt 92 kr. tőkésítés a betéti könyvekben, 56 frt az egylet törzsvagyona a takarékpénztárba, központi illeték 1887-re 80 frt 50 kr., 1888-ra 78 frt, pénzkészlet 184 frt 54 kr. — A vagyonkimutatás szerint pénztári készlet 264 frt 54 kr., takarékpénztári betétkönyvek 1107 frt 84 kr., 10 drb magyar orsz. vöröskereszt-egyleti sorsjegy a 12 frt 50 kr. — 125 frt, összesen 1416 frt 80 kr.

Hymen. Dr. Zarka Zsigmond árvaszéki ülnök f. hó 10-én váltott jegyet Szent-Kozmadombján Dervarics Málna kisasszonnyal, Dervarics János földirtokos kedves leányával.

A keszthelyi gimnasiunak főgymnasiummá ki-egészítése ügyében legközelebb ismét értekezlet fog Keszthelyen tartatni, mely értekezletre a m. kir. vallás-és közoktatási miniszter dr. Klamarik János min. tanácsost küldi. Ez értekezlet megtörténte után valószínűleg azonnal dönteni fog a miniszter, hogy ad-e főgymnasiumot Keszthelynek?

A zala-egerszegi nőegylet f. hó 10-én tartotta az évi rendes közgyűlést. Rosenberg Henriette elnök a közgyűlést határozatképesnek nyilvánítván, azt megnyitotta és a lefolyt év működéséről tett jelentést. Miután a titkár betegség folytán akadályozva volt a közgyűlésen megjelenni, a közgyűlés által Martonfalvi Armin lón egyhangulag, mint jegyzőkönyvvezető megválasztva. — A pénztárnoki kimutatás felolvasása után, mely szerint az évi jövedelem 945 frt 78 kr., a kiadás pedig 861 frt 55 kr. volt, tehát felesleg maradt 84 frt 23 kr., mely összeg az alapítványhoz esatoltatott és ez idő szerint immár 1946 frt 05 krra rúg, miután az elnök 10 tagnak a belépését és 2 tagnak a kilépését bejelentette, a számvizsgálók jelölték ki és a kilépett Füst Thekla választ. tag helyett egyhangulag Berger Jakabné választott meg. Néhány indítvány tárgyalása után elnök a tagok megjelenésükért köszönetét fejezte ki és berekesztette a közgyűlést. — A pénztári kimutatás szerint bevételek: maradvány volt 141 frt 34 kr., tagsági díjakból befolyt 491 frt 60 kr., beiratási díjak 5 frt 60 kr., borzolya-gyűjtések 52 frt 69 kr., márc. 3-án tartott felolvasás eredménye 85 frt 55 kr., Strakosch-estély jövedelme 33 frt, Radocza János 50 frt, Balaton József 1 frt, Szigethy Antal 1 frt, zala-egerszegi takarékpénztár 50 frt, izr. templomban befolyt 3 frt 50 kr., újévi üdvözlétek megváltása címén 7 frt, Hajik István 2 frt, Kaiser József 20 frt, Goldner János 50 kr., Martonfalvi Armin 1 frt, összesen 945 frt 78 kr. Kiadások: helybeli szegényekre 296 frt 45 kr., egyleti szolga fizetése 64 frt, tandíj szegény gyermekek számára 151 frt 40 kr., bábáknak 10 frt, különemű segélyek és költségek 225 frt 20 kr., betegeknek és betegágyasoknak 114 frt 50 kr., pénztármaradvány 84 frt 23 kr., összesen 945 frt 78 kr. Az egyesület vagyona takarékpénztári betétben, állampapirokban és készpénzben tesz 1946 frt 05 krt.

A nagy-kánizsai casino f. hó 17-én saját disztermében bohóc-jelmezestélyt rendez. Bohóc-jelvény kötelező. Belépti jegyek ára: személyjegy 1 frt., család-jegy 3 frt., karzatjegy 2 frt. Kezdeté 9 órakor.

Iparügy. Az 1884. évi XVII t. c. 169. §-a értelmében Keszthely város területére az 1889. évre megválasztott iparhatósági megbízottak f. hó 9-én tartott alakuló ülésükön ifj. Reischl Vencelt elnökké, Luperszék Sándort alelnökké választották.

Iparhatósági biztossá a keszthelyi járás főszolgabírója Csirke Iván eddigi biztos lemondása folytán Szabó Pál ügyvédet nevezte ki.

Böjti szent beszédek. A szent. ferenciek bucsú-szent-lászlói templomában a jelen évi böjti szent beszédeket Paulovics S. Károly ünnepi szónok, s. lel-kész és az elemi iskola főtanítója végzi a következő sorrendben: f. hó 13-án Urunk szízenvedéséről, 17-én a halálós biin gonosz voltáról, 24-én az örökkévalóság-ról, 31-én a pokolról, ápril 7-én a halálról, 10-én Mire tanítsanak Krisztus szent sebei?

A zala-egerszegi chanuka egylet évi rendes közgyűlést f. hó 10-én tartotta. Miután Rosenberg Henriette elnök a lefolyt évi működéséről és 7. tag belépéséről, valamint 5. tag kilépéséről jelentést tett, Ungár Ernészt pénztárnok a vagyon kimutatást olvasta fel, mely szerint a bevétel 413 frt 52 kr., a kiadás 178 frt 60 krt. tesz ki, a 234 frt 92 krryi fölösleg, mint tartalék alap a zala-egerszegi takarékpénztárba helyeztetett el. Az évi számadások átvizsgálása után elnök a gyűlést berekesztette. Az egyesület 1888. év pénztári kimutatása szerint bevételek: 1887. évi pénztármaradvány 20 frt 39 kr., tagsági díjakból 91 frt 45 kr., borzolya gyűjtésből 9 frt 86 kr., a takarékpénztárban elhelyezett tőkéből kivétellett 145 frt, kamat 1 frt 61 kr., adakozások: takarékpénztár 20 frt, Gelsei Guttmanné 10 frt, Kaiser Jenny 30 frt, Kohn Samuné 1 frt, Deutsch Ferencné 2 frt, özv. Deutsch Manoné 1 frt, Fischer Lászlóné 3 frt, Gráner Jakabné 2 frt, Rosenberg Zsigáné 2 frt, Ungár Frigyesné 1 frt, Pauk Edéné 1 frt, Taussig Lujza 1 frt, Rozenberg N. 2 frt 68 kr., Singer Mária 2 frt, Östreicher Berta 50 kr., Stern Farkas 2 frt, Neubrun Gábiel 2 frt 38 kr., Weisz Samu (London) 1 frt, Markovich Sándor 1 frt, Möller Dénes 1 frt, Fischer Pál 1 frt, Breisach Sámuel 50 kr., dr. Engel Gyula 1 frt 10 kr., Martonfalvi Armin 1 frt, Weisz Tivadar 1 frt, Kohn Jakab 1 frt 50 kr., templomi adakozásból 2 frt, Strakosch estély eredménye 20 frt 55 kr., a z.-egerszegi kereskedő segédek által rendezett mulatság eredménye 30 frt összesen 413 frt, 52 kr. Kiadások: egyleti szolga fizetése 30 frt, felruházásokra 142 frt 50 kr., takarékpénztárba elhelyeztetett 226 frt, nyomtatványok és könyvkötő munkákra 6 frt 10 kr., pénztármaradvány 8 frt 92 kr., összesen 413 frt. 51 kr.

A sümei kassinó és a polgári önképzőkör helyiségében szép számban jöttek össze a tagok március 14-én este, hogy a szabadság iránt táplált érzelmeik kifejezést adjanak. A kassinóban Takách Alajos elnök, Földi János és Rózsás János méltatták az 1848. március 15-iki eseményeket, életve lett Kossuth. A polgári körben Pozsonyi József al-elnök köszöntette a jelenvolakat, röviden ecsetelte az összejövetel célját, melyre a Szózat lett elénekelve. Bánfi Alajos igazgató-tanító majd egy óráig tartó alkalmi beszédet tartott. Cholnoky Károly tanár hatásosan szavalt, elnöki zárzó után „Isten áldd meg“ zendült fel, majd „Kossuth Lajos azt izente“ tört ki önkénytelen minden ajakról. Később Kossuthra dr. Kelemen Károly tanár; 48-as honvédekre Kondor József bíró, hazafiasságra Rác Béla káplány, a magyarnyelv megőrzésére Cholnoky, az ipar fejlődése- és az önképzőkör tagjaira Bánfi Alajos mondtak felkölöntöt. Később zene, barátságos poharazás mellett kedélyesen folyt le a szabadság félderülésének emlékünnepe. A hazafias érzelmű polgári kör Kossuth Lajos hazánkiát március 15-én táviratilag üdvözlé.

Pörsölygyűjtések. A zala-egerszegi karácsonyfa-egyesület javára a pörsölygyűjtés útján legközelebb a következő összegek folytak be: Vogler Pálnál 34 kr., Krosetz Istvánnál 50 kr., Kummer Gyulánál 49 kr., Lázár Antalnál 65 kr., Kéner Dánielnél 13 kr., Marth Pálnál 21 kr., Horváth Gyulánál 20 kr., Rozenkrantz Józsefnél 20 kr., Ogrizeg Mátýánnál 20 kr., Fekete Istvánnál 25 kr., Markó Kálmánnál 2 frt 20 kr., Lagler Józsefnél 18 kr., Szalay Gyulánál 38 kr., Pál Ferencnél 30 kr., Szabó Mária-nál 50 kr., Varga Istvánnál 31 kr., özv. Kovács Károlynál 18 kr., Somody Sándornál 80 kr. Az egyesület elnöksége a szives gyűjtők és adományozóknak ez uton mond köszönetet.

Nyilvános köszönet című lapunk mult számában a város polgármestere által közzé tett közleményben Szabó Samuné szül. Mózer Mária tévesen lett szedve „Mózer Mária“ helyett, amit ezennel helyreigazítunk.

Kinevezés. A zala-egerszegi kir. törvényszék *Murkovics János* alsó-lendvai elemi iskolai főtanítót az alsó-lendvai kir. járásbírószághoz a vend nyelvre nézve állandó hiteles tolmácsesá nevezte ki.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában a faiskolák kezelésére vonatkozólag közölt „Utasítás-ba“ néhány értetlen hiba csuszott be, melyeket a következőképen igazítottunk helyre: I. hasábon 28. sorban ostheáni helyett „ostheimi“ 37. sorban alaknak helyett „alakúak“ II. hasábon 15. sorban harmadik évben helyett „hatodik évben“; 17. sorban következő nyáron zöldség kisdzedése után helyett „a következő nyáron zöldség termelésre használtatik: a zöldség kisdzedése után stb.“; III. hasábon 28. sor vak sebet helyett „rák helyett“; alulról 15. sor Canadai reinette (nagy angol reinette); alulról 4. sor kemueron helyett „keweron“; alólól 3. sor vadjoncot helyett „vadoncot.“

Öngyilkossági mania vagy mi más szállott meg Keszthelyen egy pár fiatalembert; egyik a másik után akarja életét kioltani, de nem sikerül nekik, hanem tovább is túrni, szenvedni kell szegényeknek és sivár életben. A mult héten Kohn Ödön revolverrel lötte meg magát, utána Schleiffer Poldi, Schleiffer Sándor keszthelyi kereskedő 16 éves fia mérget (zöldgálicidatot) ivott; Schaherl Adolf keszthelyi születésű n.-abonyi kereskedő-segéd pisztolylyal lött magára. Mind a 3 öngyilkosjelölt — ugylátszik — kiéptül önkozta bajából s tán az áttét szenvedések kigyógyították őket az öngyilkossági mániából!

Uj Zenemű. *Mérei Ignác* keszthelyi könyv és zene-műkereskedésében megjelent és szerkesztőségünkhöz be-küldetett, „10 új eredeti magyar népdal“ Szövege Vas-zary Bélától. Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Hanny Béla. Az egyes dalok: Szent-Iványi határban. 2. Hej a szerelem. 3. Hamis kis leány. 4. Nem is cukor. 5. Piros rózsát. 9. Erős heju a dió. 7. Pirosan érik. 8. Ha elmegyek. 9. Késő őszszel. 10. Bakaugró nóta. Ára 1 frt 50 kr. — Hanny Béla ezen új zeneszer-zeményéről a „Fővárosi Lapok“ a következő kritikát hozta: „Eredetiség, magyaros zamat, cikornyátlan dal-lamok jellemzik e nótaikat, melyeket a Dunától szél-tében énekelnek. Jól választvák meg a szövegek is. A frissek talpesiklandók és jó csárdást adhatnak, a lassúk komolyak, egyszerűek, szóval ez jó magyar zene.“

A gyógyszerekkel való visszaélés oly általánosan elismert tény, mely az ember természetéből s életentartási törekvéseiből könnyen kimagyarázható. Csak is az e téren való túlkapások ellen irányulnak jogosan az orvosok támadásai. Mindig meg kell különböztetni, hogy mely gyógyszerről van szó. A már évek óta fölmerült szerek közt bizonyára még megközelítőleg sem dícserehetik bármelyik oly sikerekkel s ajánlatokkal, mint a Brandt Rich. gyógyszerész-féle svájci labdacok. Első rangú orvosi tekintélyek, magas állású személyek, gazdag és szegény egyaránt kiállították azt a bizonyítványt, hogy a valódi, Brandt Rich-féle svájci labdacok kellemes, biztos, ártalmatlan és olcsó házi szer, a mely jogosan megérdemli a legjobb ajánlást. Egyes irigykedők által tehát ne engedjük magunkat viztatartatni attól, hogy kísérletet tegyünk velük. Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdaccai dobozokint 70 kr. kaphatók a gyógyszer-tárakban, mindig figyelembe veendő a „Rich.” (Brandt) keresztnév

Lapunk előfizetési árát a tanítók és községi körjegyzők részére évi 2 forintra szállítottuk le.

Vasuti menetrend. Szent-Ivánról Nagy-Kanizsa felé indul 5 óra 56 perckor reggel (vegyes vonat), 12 óra 31 perckor délután, 8 óra 55 perckor este, 2 óra 45 perckor éjjel. Szombathely felé indul 8 óra 28 perckor reggel, 3 óra 32 perckor délután, 1 óra 48 perckor éjjel.

Egy áldásthöz találmány.

Habár a tudomány napról-napra óriási léptekkel halad előre, mégis az emberek ezrei iszonyú betegségek végtelen kínaitól gyötörtetnek, melyeket az orvosi tudomány hasztalan kísérlet meg gyógyozni. Ilyenek azon óriási pusztítások, melyeket a vese- és májbetegségek még mindig okoznak, melyek a föld valóságos ostromai. Az emberiségre magára borzasztólag hat ezen betegségek rémképe. Küzdenek ellene a királyok is, anélkül, hogy a tudomány leghíresebb férfiai képesek lennének gyógyozni. Általában véve nagyon is hálados lenne oly találmány, amely az emberek ezen nagy baját: a vese- és májbetegséget alapjában meggyógyítaná.

Az idült máj-, vese- és hólyagbetegségek ellen ezideig alig volt valami pozitív hatású gyógyszer, még a Warner-féle Safe gyógymóddal egy szerencsés találmány eszközöltetett, mely ezen betegségeket meggyógyítja. — Habár sok ellensége volt, mégis a Warner-féle Safe gyógymódnak utat kellett mindenütt törnie a magyar-osztrák monarchiában úgy, hogy ma napság egy sereg beteg köszöni elismerőleg kitűnő hatását és az orvosoktól számos bizonyítvány állítottatott ki, melyek annak hathatós győzelmét bizonyítják. A gyógymód épenséggel nem egy értéktelen titkos szer, hanem egy igen is egyszerű természetes eszköz és a természetben még sok gyógymód van elrejtve.

Mindazon eddigi megtámadások, melyeket rosakarattal ezen hathatós gyógyszer ellen intéztek, csak arra szolgáltak, hogy a szenvedők figyelmét mind jobban felkeltse; mert ezen áldásthöz ital a betegeknek javára szolgál.

Valamint a világon a leghasznosabb felfedezéseket ért az emberi rövidlátás miatt sokat kellett szenvedni, azonban előnyükkel az utat maguk részére mind jobban megtörték, úgy áll ezen esetben is a közmondás: „sok ellenség, sok becület! A Warner-féle Safe gyógyszer minden ismert gyógyszer-tárban kapható. Főraktár: Pozsonyban a Megváltóhoz címzett gyógyszer-tárban.

„Jó étvágyat“

szoktak egymásnak kívánni evés előtt és nem minden alap nélkül, mert az étvágyhiány a legjobb és legdrágább ételeket is értéktelenné teszi. Étvágy gerjesztésre legjobban ajánlhatók a hatásdús

Egger-féle sódapasztillák,

melyek ezenkívül kitűnő hatásukat gyomorégésnél, rossz emésztésnél és mindennemű gyomoraffektióknál főképen, semmi esetben sem tagadják meg, s így megvédve egy rossz gyomor féltett következményeitől.

Ezen pasztillák skatulyákban a 30 kr. minden gyógyszer-tárban kaphatók.

Zala-Egerszegen: özv. Unger-Domokosné és Kaszter Sándor, Sümegben: Stamborszky László, Keszthelyen Lackner Frigyes örök. gyógyszerész uraknál.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

Főmunkatárs: Szalay Sándor.

♦♦♦ Egy jó könyv. ♦♦♦

... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidke és vékonyak, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségei esetében igen kiváló szolgálatokat tettek. Így és hasonlóképen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem naponként kap. Mint az ahhoz nyomtatott s a szerencsés meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letéve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármilyen bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címezze a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe Lipcsében. — A megküldés ingyen történik.

Szávoszt Alphons

az országos magyar gazdasági egyesület pártfogása alatt álló

terménybizományi, olaj, gazdasági és kertészeti magvak üzlete

Budapest, V. Arany János utca 11. szám

arankamentes lóherét és lucernát, eredeti répa magvakat

5 és 10 kgros csomagokban is a m. kir. állami magvizsgáló állomás ólmzárával ellátva;

minden egyéb kerti és gazdasági magvakat; fűmagkeveréket — legelőbe és pázsitba;

valódi gépolajokat,

kocsikenőcsöt, carboleumot (fatelítésre), amerikai és császár-petroleumot, zsákokat, ponyvákot, lópokrókat és minden egyéb gazdasági szükségleti cikkeket.

Részletes árjegyzék kívánatra bérmentve megküldetük. Minden résztvevő kiállításon első éremmel, — a brüsseli kiállítás elsőosztályú díszoklevelével kiténtetve.

81/1889. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sümegi kir. járásbíróóság 1833/p. 88. számú végzése által Strasser József végrehajtó javára Ondó József ellen 908 frt 50 kr. tőke, és ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 465 frtra becsült 2 szekér, 2 gazdasági gép, 1 szány, szalma, 1 ló, lószerszám, hidas, gazd. eszközök, 3 drb. szarvasmarha, 1 takaréktűzhely, butorokból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Ukkon 443/89 sz. végzés folytán leendő eszközészére 1889-ik év márc. hó 28-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sümeg, 1889-ik évi márc. hó 9. napján.

Szidnay Antal.

kir. bírósági végrehajtó.

Keritési lécek

és

szőlőkarók

tölgyfából tetszés szerinti alakban kaphatók:

Guttman S. H. cégnél

Nagy-Kanizsán.

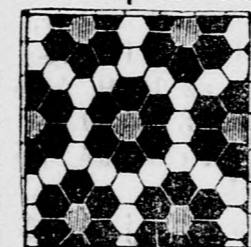
A miskolczi gyalogsági- és lovas laktanya

összes cement és csatornázási munkáinak vállalkozója.

Az építészeti idény megkezdésével bátorodom azon tiszteletteljes jelentést tenni, miszerint raktáromban a legkiválóbb minőségű

építészeti-mész, hidraulik-mész, roman-cement, I^a roman-cement, valódi permosi portland cement, mező és vakolat-gipsz

készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá: a helyben ujonnan szerkesztett prés rendszer szerint berendezett cement áru gyáramban kitűnő és valódi portland-cementből lemezeket természetes, vörös és fekete színben, különféle nagyságban, közönséges és mesterséges márványban gyártok; mindennemű épület díszítványokat szállítok, elvállalok cement-építési munkálatokat u. m. veneciai terazzi granit,

mozaik-padozat, cement talapat, vízvezető cement-csatorna, falak szárazzá tétele, vízvezeték helyreállítását, szarvasmarha abrak sorompók, abrak-lehűtő-kádak és vízgyűjtők elkészítését.

Steyer homokkővet, karszti és karrarai-márványt, kelhemi, mettlahi, kerait és karrarai-márvány lapokat, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyösek falak száraz állapotban megtartására — köszénkátrányt, asfalt, köfedél-pép lapokat,

tűzmentes téglákat — keresztágakat, falkapcsokat, a legjobb minőségű vasból úgyszintén gazdasági gépeket és szerszámokat stb. a legolcsóbb árak mellett szállítok; általában minden az építészeti és gépszakmába vágó megrendelések a leggyorsabban és legjutányosabban eszközöltetnek.

Ezenkívül becses tudomására hozom, hogy tűzmentes tiszta cskamotte-kályhákat a legjutányosabb árakban folytonos készletben tartok.

Fiókraktár Miskolczon.

SARTORY OSZCAR

Nagy-Kanizsán.

Hirdetés.

A zala-egerszegi takarékpénztár r. t. ezennel közhírré teszi, miszerint ezen intézetnél kamatozásra elhelyezett betétek felmondási idejére nézve következő módosítások vétettek foganatba, melyek f. évi március 15-től kezdve lépnek hatályba:

4000 frtig terjedő betétekre nézve a korábbi határozmányok az alapszabályok 83. szakasza értelmében érintetlenül maradnak.

4000 — 6000 frtig a felmondási idő 4 hó
6000 — 8000 „ a „ „ 5 „
8000 — 10000 „ a „ „ 6 „

10000 frtnál nagyobb betétek utáni kamatot és felmondási időt egyes esetekben a betevővel létesítendő előleges egyezkedés után az igazgatóság határozza meg.

A zala-egerszegi takarékpénztár igazgatósága.

2-1

Tessék

megkísérten és összehasonlítani

CRÈME DE COGNAC

COGNAC AU THÉ

ÉS

Cognac naturel

gyártmányainkat

BERGER, VOLKÉST & SA

DORNACH

BAN BECSMELLET

Jobb a francia Cognac nemüknél, melyek — a charentei borvidékek elpusztítása folytán készítettnek.

Olesőbb a valóban borból előállított, de koránt sem jobb francia Cognac nemüknél is, miután ezekért üvegekent 1 fit 60 krnyi vám és szállítási költség fizetendő

Használva és ajánlva Albert udv. tanácsos, Billroth udv. tanácsos, Chrobak professor, Fernwaldi Braun Károly udv. tanácsos, Braun Gusztáv udv. tanácsos, Oser egészségügyi tanácsos, Schnitzer tartományi tanácsos uraktól.

A telepen hivatalosan kiválasztott próbák Dr. Ludwig egyetemi tanár és cs. k. fő-egészségügyi tanácsos, valamint prof. dr. Rössler, klosterneburgi kísérleti állomás elnök által megvizsgáltatván, gyógycélokra jelesnek találtattak.

Zala-Egerszegen Weisz Jónás unokaöccsénél.